

“GEDENK DAT ZIJ HUN LEVEN GAVEN”

HERDENKING BIJ HET INDIËMONUMENT IN TERNEUZEN

Het Oost-Indiëmonument aan de Koninginnelaan in Terneuzen vormt op 28 augustus 2015 weer het jaarlijkse decor voor de herdenking van de 35 militairen met Zeeuws-Vlaamse achtergrond die tijdens de ‘politieele actiester handhaving van orde en gezag’ sneuvelden in Nederlands Indië en Nieuw Guinea.

Een viertal oud-commando’s van COV Zeeland gaf gehoor aan de uitnodiging en is, naast vele anderen militaire en burger-gasten, getuige van de waardige en sfeervolle herdenking die de Stichting Oost-Indiëmonument Zeeuwsch-Vlaanderen dit jaar voor de 20ste keer organiseert.

De voorafgaande herdenkingsdienst in De Goede Herderkerk wordt geopend met de intrede van vaandels en vlaggen van de Vereniging Oud-Indië Gangers (VOMI), de Bond van Oud-Stoottroepers (Boss) en Algemene vereniging van de Koninklijke Marine en Contact Oud Mariniers (AVOM).

Voorzitter E.-J. van Kerkhove heet allen welkom, met name de nabestaanden van infanterist Willem Dieleman uit Hoek, gesneuveld op 22 januari 1949 te Madioen.

Met de woorden “Bij herdenken hoort terugblikken” memoreert de heer J. Lucasse de geschiedenis van de vorming van ‘Bataljon Zeeland’ op 11 september 1945 en het vertrek van het Bataljon naar Java in 1947.

Burgemeester J. Lonink van de gemeente Terneuzen spreekt namens de drie gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen. “Het was een moeilijke, maar ook verwarrende tijd”, zo zegt hij. “In die tijd werden geen vragen gesteld, men moest doen wat door de overheid opgelegd werd. Meegezogen in de dé-kolonisatie overal ter wereld, de roep om onafhankelijkheid, kwamen de Indië-gangers terecht in een guerillaoorlog”.

Lonink betreurt dat er in die tijd weinig begrip is geweest voor de ervaringen van de gerepatrieerde militairen en betoogt dat het goed is dat nog steeds herdacht en gedacht wordt aan hen die in die verre oorlog hun leven gaven in het belang van het Vaderland.

Als het Blazersensemble daarna het weemoedig klinkende ‘TerangBoelan’ inzet, komt het Indische verleden even héél dichtbij.

Esmee van Campenhout, leerling van scholengemeenschap De Rede vertelt over Willem Dieleman uit Hoek, ingedeeld bij het 4e Bataljon Jagers. Dieleman sneuvelt bij een actie om een mitrailleursnest uit te schakelen. Ontroerend en haast schokkend is daarna het verhaal van zijn broer Jo Dieleman.

Jo vond na het overlijden van zijn oude moeder foto’s en brieven van Willem, vanuit Indië verstuurd. Zijn laatste brief was een felicitatiebrief voor de 11^e verjaardag van Jo. Een kostbaar bezit, dat moeder al die jaren heeft bewaard.

Als Jo de brief van zijn op 21-jarige leeftijd overleden broer Willem voorleest, houdt menig oog het niet droog. Er spreekt liefde uit voor broertje Jo en de familie, en de omstandigheden en situaties waarin de militairen in Indië moesten zien te (over)leven staan plotseling de toehoorders duidelijk voor ogen.

Plaatsvervangend directeur van het Veteraneninstituut Drs. M. Elands, geeft aan dat de periode 1945-1949 aangrijpend en ingrijpend geweest is in de levens van de militairen en hun families. Hij is verheugd dat “tegenwoordig meer stil wordt gestaan bij wat we voor veteranen kunnen doen om het verdriet en de ervaringen te verwerken”.

Aalmoezenier Veteranen Zuid, Majoor L. van den Broek, hoort vaak haarscherpe verhalen hoe een kameraad is omgekomen, tijd, plaats, op welke manier, de omstandigheden.

”Herinneringen aan gevallen kameraden blijven ons kwellen. Oorlog brengt zoveel tragiek met zich mee dat niemand er ongeschonden uitkomt”.

De bijeenkomst wordt afgesloten met het uittreden van vaandels en vlaggen. Na het zingen van het Zeeuws-Vlaamse Volkslied wordt verplaatst naar het monument, waar overdekte zitplaatsen zijn voor kransleggers, deelnemers en toeschouwers

Bij toerbeurt lezen twee leerlingen de namen voor van de 35 gesneuvelden. Bij elke naam wordt door medeleerlingen een witte roos gelegd op het monument.

Het hoornsignaal ‘Geeft Acht’ leidt een minuut stilte in, gevolgd door het blazen van de Last Post en het spelen van het Wilhelmus.

Begeleid door koraalmuziek van het Blazersensemble volgen vele kransleggingen, met als eerste de kranslegging door de burgemeesters van de gemeenten Terneuzen, Hulst en Oostburg.

Heel bijzonder in de lange rij militaire vertegenwoordigers is de kranslegging van mevrouw Van der Hooft, die door Generaal-Majoor Noordzij in haar rolstoel naar het monument wordt gereden. Mevrouw Van der Hooft is weduwe van Cornelis van der Hooft, Korporaal Oorlogsvrijwilliger b.d. van het wapen der Infanterie, meermalen gedecoreerd en drager van de Bronzen Leeuw. Zij legt samen met Generaal-Majoor Noordzij de krans als eerbetoon aan een dapper man

Aalmoezenier Majoor Van den Broek sluit de herdenking af met een korte toespraak en gebed, waarna de aanwezigen nog een informeel samenzijn wacht in het naastgelegen Zorgcentrum Bachten Dieke.

Ellie de Jonge

Aanwezig van COV Zeeland:

Marcel van Campen; Aloïs Beaurain; Ken van Neijenhoff; Ko de Jonge en Ellie de Jonge